

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
кафедра політичної соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ученій радою соціологічного факультету

В'ячеслав НІКУЛІН
«28» червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ: ЯК СТАТИ СВІТОВИМ БОСОМ

рівень вищої освіти **бакалаврський**
галузь знань **05 соціальні та поведінкові науки**
вид дисципліни **за вибором**
факультет **міжфакультетська дисципліна**

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою соціологічного факультету

Протокол від “26” червня 2024 року, №9

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Запорожченко Руслан Олександрович – доктор філософії з політології, старший викладач закладу вищої освіти кафедри політичної соціології соціологічного факультету.

Програму схвалено на засіданні кафедри політичної соціології
Протокол від “21” червня 2024 року №12

Завідувач кафедри

Дмитро БОЙКО

Програму погоджено науково-методичною комісією соціологічного факультету
Протокол від “24” червня 2024 року №8

Голова науково-методичної комісії

Юлія СОРОКА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Глобалізація: як стати світовим босом» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни «Глобалізація: як стати світовим босом» є глибоке та комплексне засвоєння сучасних процесів глобалізації у різних аспектах: політичному, соціальному, економічному, культурному, цифровому, інформаційному, екологічному, воєнному, геополітичному тощо; аналіз сучасних трендів глобалізації, які конституують соціальне середовище і впливають на життєдіяльність будь-якого суспільства.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- Опанувати основні категорії та поняття, пов'язані з процесами глобалізації;
- Визначити основні тенденції глобалізації та їх вплив на індивіда, спільноту, суспільство;
- Проаналізувати механізми реалізації процесів глобалізації по відношенню до конкретних країн та конкретних суспільств;
- Визначити основні фактори, що впливають на розвиток процесів глобалізації, а також формують сучасний образ глобального суспільства;
- Навчитися використовувати порівняльні методи (дослідження, рейтинги, індекси тощо), працювати із даними та джерелами, застосовувати отримані знання у власній професійній діяльності;
- Навчити студентів формулювати власні ідеї, критично сприймати інформацію, аналітично мислити та використовувати міждисциплінарний підхід;
- Стимулювати пошук нових ідей, розвивати вміння користуватися сучасним соціологічним інструментарієм у вигляді баз даних, порівняльних соціологічних досліджень, наукових досліджень тощо.

1.3. Кількість кредитів:

3 кредити для денної і заочної форм

1.4. Загальна кількість годин:

90 годин для денної і заочної форм

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
2-й та/або 3-й	2-й та/або 3-й
Семестр	
3-й та/або 5-й	3-й та/або 5-й
Лекції	
28 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
-	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
62 год.	82 год.

1.6. Заплановані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

Знати:

- Ключові поняття та концепції дослідження глобалізації;
- Еволюції глобалізації та її сучасний стан і подальші перспективи;
- Варіації прояву глобалізації, серед яких: політичні, соціальні, економічні, екологічні, культурні, інформаційні, цифрові, воєнні тощо;
- Емпіричні та порівняльні дослідження процесів глобалізації.

Вміти:

- Коректно використовувати поняття й категорії навчальної дисципліни;
- Аналізувати наукові, статистичні, інформаційні та цифрові джерела, співставляти їх між собою, аналізувати отриману інформацію;
- Систематизувати власні знання та пояснювати суперечливі явища і процеси;
- Вміти критично сприймати інформацію, використовувати критичне мислення щодо аналізу конкретних процесів глобалізації;
- Виявляти фактори та чинники, що лежать в основі процесів глобалізації;
- Використовувати методи порівняльної соціології та політології.

Окрім того, пропонована навчальна дисципліна сприяє розвитку у студентів матриці компетентностей, серед яких:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05. Здатність працювати з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї.

Спеціальні компетентності:

СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Програмні результати навчання:

ПРН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.

ПРН08. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Що не так із глобалізацією? Шукаємо відповіді і ставимо запитання.

Основні терміни, які пояснюють глобалізацію: капіталізм, світ-система, кодифікація, універсалізація, уніфікація, диференціація, глокалізація, регіоналізація, глобалізм тощо. Що таке глобалізація та як ми можемо пояснити її із соціологічної точки зору. Три «великі інтерпретаційні табори»: глобалісти, антиглобалісти, контр-глобалісти. У чому специфіка глобалізації як процесу на різних рівнях: місцевому, регіональному та глобальному. Чому глобалізація стає інструментом та хто від цього виграє.

Тема 2. Коротка історія глобалізації, або назад у майбутнє.

Еволюція глобалізації у світовій історії. Перший проєкт глобалізації у Римській імперії. Європейські проєкти глобалізації. Аналізуємо розвиток глобалізації крізь призму трьох теорій: світ-системний аналіз, постколоніальні дослідження, історична соціологія. Що стало причиною

виникнення глобалізації. Які фактори впливають на глобалізацію та як вони видозмінюються впродовж розвитку нашого світу.

Тема 3. Соціальна глобалізація: соціальні рухи та соціальні нерівності.

Соціальні витоки глобалізації. Глобалізація та суспільство крізь призму соцієтальності. Соціологія глобалізації та основні теорії глобалізації. Позитивна динаміка соціальних рухів та нові-старі рухи «глобалістів», «антиглобалістів», «альтерглобалістів», «радикальних глобалістів» тощо. Соціальні процеси в контексті глобалізації та наскільки суспільство є важливим фактором розвитку глобалізації в епохи цифрових трансформацій.

Тема 4. Політична глобалізація: популізм, радикалізм, авторитаризм, націоналізм, екстремізм та «темна сторона» демократії.

Політичний аспект глобалізації. Що таке політика та наше розуміння цього процесу, явища, інструменту. Політичні клуби та міжнародні організації. Система міжнародних відносин. Популізм як тренд глобалізації та контр-глобалісти. Радикалізація глобалізації та анти-глобалізаційних процесів. Демократія та авторитаризм. Чому зараз так мало демократії? Що сприяє розвитку авторитарних режимів? Теорія модернізації та спроби побудови демократії у недемократичних країнах. Ірак. Корея. В'єтнам. Афганістан. Україна.

Тема 5. Економічна глобалізація: макдоналізація світу, глобальна торгівля, долар та Bitcoin, рейтингування та МВФ.

Економічні аспекти глобалізації. ВВП та ВНП як неуспішні показники глобалізації. Цикли економічного розвитку: підйом та спад. Транснаціональні корпорації та їхній вплив на глобалізацію. Країни першого, другого та третього ешелону. Макдоналізація світу. IPO та крах інвестиційних банків. Стартапи та інформаційна економіка.

Тема 6. Культурна глобалізація: американізація сучасної культури, феномен BTS та Тейлор Свіфт.

Культурні аспекти глобалізації. Глобалізація, регіоналізація та глокалізація у призмі культури ідентичностей. Макдональдс з локальним обличчям. Елітарна культура та масова культура у контексті «тотальної толерантності». Культура відміни, або глобалізація остракізму. Американізація культури або BTS-ізація культури? Локальні культури та глобальні тренди й мейнстріми. Мова, комунікація, глобалізація. Релігія та радикалізація релігії.

Тема 7. Цифрова глобалізація, або як chatGPT прийме замовлення і на дроні доставить вам чізбургер.

Цифрові технології та інформація як рушійні сили глобалізації. Глобалізація 2.0. та Глобалізація 3.0. в контексті інформаційно-комунікативних технологій. Інформація як суб'єкт та інформація як об'єкт в контексті процесів глобалізації. НЕутопічність «ВАЛЛІ» та реалії штучного інтелекту на початку ХХІ століття. Робот проти людини, цифровізація соціальних відносин та роботизація людської діяльності. Цифрова глобалізація сьогодні і завтра.

Тема 8. Інформаційна глобалізація: соціальні мережі та створення нової глобальної реальності.

Маршал Маклюен та його «глобальне селище». Галактика Гутенберга 2.0. Що таке інформаційний простір та який вплив інформації на світові процеси. Мануель Кастельс та мережевий підхід щодо дослідження соціального розвитку.

Тема 9. Терористична глобалізація, або навіщо Аль-Каїді потрібні «хліб та видовища»?

Теракт 11 вересня та новий стрижень тероризму в світі. «Дух тероризму» як алюзія в інтерпретації Жака Дерріда. Мережевість терористичних організацій та принцип «хліба і видовища!» як новий мейнстрім тероризму. Цифровий тероризм та інформаційний тероризм.

Тема 10. Міграційна глобалізація, або навіщо ми подорожуємо?

Куди люди подорожують і, головне, навіщо вони це роблять? Міграції студентів, трудових осіб, туристів та терористів. Соціологія часу, простору і руху як дзеркало міграційної глобалізації. У чому специфіка подорожей так як вони допомагають розкривати потенціал глобалізації. Транснаціональність, космополітизм та універсалізація соціальних відносин. Міграція як інструмент та міграція як безвихідна ситуація. Боротьба та любов до міграції з боку провідних економік світу: Франція, Німеччина, США, Канада, Італія, Китай та Японія.

Тема 11. Екологічна глобалізація та продовольча політика.

Роль екології в сучасних глобалізаційних процесах. Продовольча політика та продовольча безпека. Еко-глобалізація та екоактивізм як соціальні та політичні рухи. Глобальні екологічні проблеми та намагання їх вирішити. Міжнародні організації та продовольча політика в контексті глобалізаційних процесів. Війна в Україні та продовольча криза у світі.

Тема 12. Глобальне суспільство: його утопічність, реальність або нежиттєздатність?

Проекти побудови глобального та глобалізованого суспільства. Глобалізація, регіоналізація, глокалізація та локалізація як альтернативні форми глобалізації. Проекти побудови глобального суспільства: космополітичний, мережевий, комунітаристський, проект «Глобальної імперії». Проблеми реалізму та лібералізму як домінуючих парадигм в глобальній політиці, соціології глобалізації та теорії міжнародних відносин.

Тема 13. Чи можна продати глобалізацію? Маркетингові особливості процесів глобалізації.

Глобальні міста як маркери сучасних процесів глобалізації. Концепція «Глобального міста» та побудова репутаційного капіталу країни. Маркетингове обґрунтування «Привабливості» центрів та «непривабливості» периферії. Міжнародні та глобальні індекси як механізми просування центр-периферійних відносин. Розвинена ліберальна демократія та (не)розвинена (?) авторитарна модернізація. Глобалізація та масова культура.

Тема 14. Тож хто у світі Бос? Глобалізація як інструмент глобального управління та домінування.

Глобалізація – як інструмент побудови світової гегемонії. Гегемонія та гегемоністські порядки (глобальний, регіональний, локальний; субглобальний, субрегіональний, сублокальний). Порядки обмеженого та відкритого доступу до системи глобального управління. США, Китай, Європейський Союз, «Азіатські тигри» та інші центри відтворення глобалізації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	Інд.	С. р.	л		п	лаб.	Інд.	С. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Політика як покликання і професія.												
Тема 1. Що не так із глобалізацією? Шукаємо відповіді і ставимо запитання.		2				6		1				5
Тема 2. Коротка історія глобалізації, або назад у		2				4						5

майбутнє.													
Тема 3. Соціальна глобалізація: соціальні рухи та соціальні нерівності.		2				4							5
Тема 4. Політична глобалізація: популізм, радикалізм, авторитаризм, націоналізм, екстремізм та «темна сторона» демократії.		2				4		2					8
Тема 5. Економічна глобалізація: макдоналізація світу, глобальна торгівля, долар та Bitcoin.		2				4							5
Тема 6. Культурна глобалізація: американізація сучасної культури, феномен BTS та Тейлор Свіфт.		2				4		2					5
Тема 7. Цифрова глобалізація, або як chatGPT прийме замовлення і на дроні доставить вам чізбургер.		2				6		1					8
Тема 8. Інформаційна глобалізація: соціальні мережі та створення нової глобальної реальності.		2				4							5
Тема 9. Терористична глобалізація, або навіщо Аль-Каїді потрібні «хліб та видовища»?		2				4		1					5
Тема 10. Міграційна глобалізація, або навіщо ми подорожуємо?		2				4		0					8
Тема 11. Екологічна глобалізація та продовольча політика.		2				4							5
і. Тема 12. Глобальне суспільство: його утопічність, реальність або нежиттєздатність?		2				6		1					5
Тема 13. Чи можна продати глобалізацію? Маркетингові особливості процесів глобалізації.		2				4							5
Тема 14. Тож хто у світі Бос? Глобалізація як інструмент глобального управління та домінування.		2				4							8
Усього годин		28				62		8					82

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин (денна/заочна)
1	Опрацювання лекційного матеріалу та пропонування викладачем джерел (статті, монографії, аналітичні матеріали, порівняльні дослідження тощо)	15/20
2	Підготовка до захисту власного індивідуального проекту (за бажанням студента) щодо одного з аспектів глобалізації.	15/20
3	Підготовка до підсумкової залікової роботи.	28/42

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом індивідуальне завдання не передбачено. Утім воно пропонується студентам для отримання додаткових балів. Індивідуальне завдання проводиться у вигляді підготовки дослідницького групового проекту (самостійна робота студентів), який покликаний висвітлити конкретних аспект глобалізації крізь призму тієї спеціальності та/або освітньої програми, на якій навчається студент. Кількість учасників групи – від 2 до 5. Презентація дослідницького проекту повинна мати як підготовлений надрукований текст, так і підготовлену презентацію зі слайдами. На виступ-захист власного проекту надається до 15 хвилин. На додаткові запитання від лектора та обговорення презентації – до 10 хвилин. Детальна інформація про структуру, змістовне наповнення та проведення захисту-презентації розміщується викладачем у відповідному Google Class та, за необхідності, у групі в соціальних мережах. Індивідуальне завдання оцінюється максимально у 20 балів, які отримують всі учасники групи. У випадку, якщо студент отримує 100 балів за курс, тоді ці 20 балів не можуть бути додані до підсумкової оцінки. Індивідуальне завдання є самостійним дослідницьким груповим проектом і виконується за бажанням.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Робота виконана на високому рівні. Описані необхідні структурні елементи, проведено порівняльне політологічне дослідження. Робота є логічною, послідовною, з викладом необхідного матеріалу. Використовуються концепції, моделі та підходи політичної науки, є міждисциплінарний підхід. Наявна презентація і проведений захист дослідницького проекту.	16-20 балів
Робота виконана на високому рівні. Наявні необхідні структурні елементи, проведено порівняльне політологічне дослідження. Робота є у більшості логічною, послідовною, з викладом необхідного матеріалу. Утім, використовується недостатня кількість концепцій, моделей або підходів. Наявна презентація і проведений захист дослідницького проекту, утім є плутанина у відповідях на запитання під час захисту.	6-15 балів
Робота виконана на низькому рівні. Загальні вимоги до дослідницького проекту не виконані, або виконані дуже частково. Відсутня презентація проекту, а також не було проведено захист дослідницького проекту	0-5 балів

7. Методи навчання

Навчальний курс «Глобалізація: як стати світовим босом» організовано у формі лекційних занять з використанням мультимедійного забезпечення (презентація, фото- та відео-матеріали). Під час викладання навчального курсу студентам також пропонуються матеріали для самостійного опрацювання, у тому числі статті та монографії, аналітичні статті та матеріали, соціологічні та інші дослідження, індекси, рейтинги тощо. Під час викладання навчального курсу також студентам пропонується виконання індивідуального завдання (за бажанням студента), щоби отримати додаткові бали, якщо він не впевнений у своїх силах.

Підсумковим контролем є залікова робота, яка складається із певної кількості тестових завдань з невеликою кількістю відкритих запитань з тем курсу. Усі завдання відповідають програмі навчального курсу «Глобалізація: як стати світовим босом». Навчальним курсом також передбачений формат онлайн-навчання з використанням онлайн-платформ Zoom, Telegram, Google-classroom та GoogleMeet тощо.

Елементи дистанційного викладання

Етап роботи	Форма роботи	Онлайн-платформа
1. Попередня підготовка	Опитування	Канал у Telegram/Zoom
2. подача нової інформації	Аудіозапис Тексти Відеоконференція Відеолекція	Google-classroom Google-classroom Zoom Zoom
3. Тренування	Питання для самоперевірки Обговорення (чат, форум) Спостереження за явищем	Telegram / Google-classroom Telegram Youtube
4. Виконання практичного завдання	Пошук відповідей на питання Інтерактивні практичні завдання	Google-classroom Google-classroom
5. Оцінювання	Виконання залікової роботи Індивідуальне завдання (за бажанням студента) Відповіді на лекціях або участь в дискусії та обговоренні	Zoom/Google-classroom Google-classroom/Zoom
6. Рефлексія	Відповіді на рефлексивні питання	Zoom
7. Зворотній зв'язок	Чат, форум, опитування аудіо-, відео- або текстові повідомлення з коментарем	Telegram / Google-classroom

8. Методи контролю

Навчальним курсом «Глобалізація: як стати світовим босом» передбачено написання підсумкової залікової роботи, яка складається із тестових завдань (закритого типу) та відкритих запитань. Робота оцінюється у 100 балів та виконується у Moodle.

9. Схема нарахування балів

1. Навчальним курсом «Глобалізація: як стати світовим босом» передбачено написання підсумкового залікового тесту, за який можна отримати максимально 100 балів.
2. Окрім того студентам пропонується виконання індивідуального дослідницького групового проекту, за який максимально можна отримати 20 балів.

***Разом за семестр студент може отримати максимально 100 балів.
Мінімальна кількість балів для складання предмету становить 50 балів.***

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	Зараховано
70-89	
50-69	
1-49	Не зараховано

10. Рекомендована література

1. Appelbaum, R. P., & Robinson, W. I. (2022). *Critical globalization studies*. Routledge.
2. Gu, J., Humphrey, J., & Messner, D. (2023). *Globalization and social justice: Global and regional perspectives*. Palgrave Macmillan.
3. Ling, L. H. M., & McIntyre, L. (2021). *Globalization and its discontents revisited: Anti-globalization in the era of Brexit and Trump*. Palgrave Macmillan.
4. Scholte, J. A. (2021). *Globalization: A critical introduction* (3rd ed.). Palgrave Macmillan.
5. Steger, M. B. (2022). *Globalization: A very short introduction* (5th ed.). Oxford University Press.
6. Friedman, T. L. (2021). *Thank You for Being Late: An Optimist's Guide to Thriving in the Age of Accelerations* (2nd ed.). Picador.
7. Chang, H. J. (2023). *Globalization, economic development and the role of the state* (2nd ed.). Zed Books.
8. Piketty, T. (2022). *Capital and Ideology*. Belknap Press.
9. Wu, F. (2021). *The China paradox: At the front line of economic, political, and social change*. Oxford University Press.
10. Castells, M. (2023). *The rise of the network society* (2nd ed.). Wiley-Blackwell.
11. Abegaz, B. (2023). *Understanding Economic Transitions: Plan and Market Under the New Globalization*. Cham: Palgrave Macmillan.
12. Akande, A. (2023). *Globalization, Human Rights and Populism: Reimagining People, Power and Places*. Cham: Springer.
13. Amin, A., & Thrift, N. (1994). Holding down the global. In A. Amin and N. Thrift (Eds.), *Globalization, institutions and regional development in Europe* (pp. 257–260). Oxford: Oxford University Press.
14. Appadurai, A. (1996). *Modernity At Large: Cultural Dimensions of Globalization*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
15. Atanassow, E. (2022). *Tocqueville's Dilemmas, and Ours: Sovereignty, Nationalism, Globalization*. Princeton: Princeton University Press.
16. Bauman, Z. (1998). *Globalization: The Human Consequences*. London: Polity.
17. Baylis, J., Smith, S., & Owens, P. (2014). *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*. New York: Oxford University Press.
18. Beck, U. (2014). *What is Globalization?* Hoboken: Wiley.
19. Berberoglu, B. Ed. (2020). *The Global Rise of Authoritarianism in the 21st Century Crisis of Neoliberal Globalization and the Nationalist Response*. London & New York: Routledge.
20. Betz, J., & Hein, W. (2023). *Globalization: Prerequisites, Effects, Resistances*. Wiesbaden: Springer.

21. Bina, C. (2022). *Globalization and the Decline of American Power*. New York: Routledge.
22. Burgoon, B. (2009). Globalization and backlash: Polanyi's revenge? *Review of International Political Economy*, 16(2), 145–177.
23. Connell, R. (2007). The Northern Theory of Globalization. *Sociological Theory*, 25(4), 368–385.
24. Demont-Heinrich, C. (2011). Cultural Imperialism Versus Globalization of Culture: Riding the Structure-Agency Dialectic in Global Communication and Media Studies. *Communication & Media*, 5(8), 666–678.
25. Globalization, Privatization, and the State: Contemporary Education Reform in Post-Colonial Contexts. (2023). New York: Routledge.
26. Goldberg, P. (2023). *The Unequal Effects of Globalization*. The MIT Press.
27. Hansen, V. (2020). *The Year 1000: When Explorers Connected the World – And Globalization Began*. New York: Scribner Book Company.
28. Held, D., & McGrew, A. (1993). Globalization and the Liberal Democratic State. *Government and Opposition*, 28(02), 261–288.
29. Held, D., & McGrew, A. (2003). *The Global Transformations Reader: An Introduction to the Globalization Debate*. London: Polity Press.
30. Kenworthy, L. (1997). Globalization and Economic Convergence. *Competition & Change*, 2(1), 1–64.
31. Lal, D. (2004). *In praise of empires: globalization and order*. New York: Palgrave Macmillan.
32. Longa, R. (2023). *Urban Infrastructure: Globalization / Slowbalization*. Cham: Springer.
33. Nye, J. (2004). *Power in the global information age: from realism to globalization*. London and New York: Routledge.
34. Nye, J. (2005). *Soft Power: The Means To Success In World Politics*. PublicAffairs.
35. O'Neil, S. (2022). *The Globalization Myth: Why Regions Matter*. New Haven: Yale University Press.
36. O'Neil, Sh. (2022). *The Globalization Myth: Why Regions Matter*. New Haven: Yale University Press.
37. Osland, J. S. (2003). Broadening the Debate: The Pros and Cons of Globalization. *Journal of Management Inquiry*, 12(2), 137–154.
38. Purinton, M. (2023). *Globalization in a Glass: The Rise of Pilsner Beer through Technology, Taste and Empire*. Bloomsbury Academic.
39. Ramaioli, F. (2022). *Islamic State as a Legal Order: To Have No Law but Islam, Between Shari'a and Globalization*. London & New York: Routledge.
40. Ritzer, G. (2003). Rethinking Globalization: Glocalization/Globalization and Something/Nothing. *Sociological Theory*, 21(3), 193–209.
41. Robertson, R. (1992). *Globalization: Global Culture and Social Theory*. London: Sage Publications.
42. Rossi, I. (2020). *Challenges of Globalization and Prospects for an Inter-civilizational World Order*. Springer International Publishing.
43. Roudometof, V. (2014). Nationalism, globalization and glocalization. *Thesis Eleven*, 122(1), 18–33.
44. Sassen, S. (2007). *A Sociology of Globalization*. New York: W. W. Norton & Company.
45. Sheppard, E. (2002). The Spaces and Times of Globalization: Place, Scale, Networks, and Positionality. *Economic Geography*, 78(3), 307–330.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. CrashCourse – <https://www.youtube.com/user/crashcourse/videos>

2. Duke University Department of Political Science – <https://www.youtube.com/c/DukeUniversityDepartmentofPoliticalScienceDurham/videos>
3. YaleCourses of Political Philosophy – <https://www.youtube.com/watch?v=xhm55mIdSuk&list=PLp-cIkVQ88-3DJkwB4iUnoHP7mUG6jFsA>
4. ResearchGate – <https://www.researchgate.net/>
5. GoogleScholar – <https://scholar.google.com/>
6. Scopus – <https://www.scopus.com>
7. American Journal of Political Science – <https://ajps.org/>
8. British Journal of Political Science – <https://www.cambridge.org/core/journals/british-journal-of-political-science>
9. Political Science Journal – <https://journals.sagepub.com/home/pnz>
10. Foreign Policy Journal – <https://foreignpolicy.com/>
11. New Left Review – <https://newleftreview.org/>
12. International Political Science Association – <https://www.ipsa.org/>
13. American Political Science Association – <https://www.apsanet.org/>
14. European Political Science Association – <https://epsanet.org/>
15. Political Studies Review – <https://journals.sagepub.com/home/psw>
16. Political Theory Journal – <https://journals.sagepub.com/home/ptx>
17. Journal of Political Power – <https://www.tandfonline.com/toc/rpow21/current>
18. Journal of Political Ideologies – <https://www.tandfonline.com/toc/cjpi20/current>

12. Приклад завдань у заліковому тесті.

2. Намагання локалізувати тренди глобалізації під місцевий (територіальний) контекст є притаманним для процесу:
 - А) Регіоналізації.
 - Б) Глокалізації.
 - В) Глобалізації.
 - Г) Диверсифікації.
3. Політизація «масової культури» є характерною особливістю процесу глобалізації. Утім, де саме найбільш популярною є практика «політизації»?
 - А) Кіно.
 - Б) Музика.
 - В) Художнє мистецтво.
 - Г) Художня література.
4. Хто є автором концепції «Глобальної імперії»?
 - А) Мануель Кастельс.
 - Б) Ульріх Бек.
 - В) Антоніо Негрі та Майкл Хардт.
 - Г) Зигмунт Бауман.
5. Якщо всередині процесів глобалізації знаходиться детермінізм геополітики та регіонального протистояння, то до якого типу глобалізації будуть відноситися вказані питання?
 - А) Політична глобалізація.
 - Б) Економічна глобалізація.
 - В) Релігійна глобалізація.
 - Г) Просторова глобалізація.

6. Дайте визначення *інформаційній глобалізації*, вказавши декілька прикладів, які якнайкраще характеризують її.

7. У чому специфіка сучасних соціальних рухів «глобалістів», «антиглобалістів», «альтерглобалістів» та інших? Як вони ставляться до процесів глобалізації та як вони сприяють чи, навпаки, протистоять глобалізації?
